

עין משפט
נר מצוה

1 א מיי פ"א מהלכות נדרים הלכה יח סוגג לאוין רמב טושי"ע יו"ד סימן גלג סעיף טו:

2 ב מיי שם טושי"ע שם ספיף יא:

3 ג מיי שם הלכה יח טושי"ע שם ספיף טו:



תוספות

כיון דקיים בעל:

ה"ג שבע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת האב אינו יכול להפר. ע"י הבעל דלא נתרוקנה לרשות הבעל ולא סגי בהפרת אב הבעל אינו מיפר דנעשין אב קיים בשעת הפרת הבעל הלכך הפירא דאחר מיתת האב לא כלום היא ובתפירה שהפר האב לפני מותו לא סגי ביה דהבעל לא הפיר: ה"ג שבע בעלה והפר לה ולא הספיק [האב] לשמוע עד שמת הבעל והו ששנינו שות הבעל נתרוקנה רשות לאב. והיינו כמו רישא אלא ענין אחר הוא להכח מת הבעל קודם ששמע [האב] שנתרה ויתא ליה למיתני בכל הענינים: שבע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת האב אין הבעל יכול להפר שאין הבעל מיפר אלא בשותפות. ודאי מרישא ששמעין לה אלא משום דנעו למיתני איפכא בני האב תינח מני הכי גבי בעל שמע אביה והפר לה ולא הספיק בעלה לשמוע עד שמת חוזר אב ומיפר חלקו של בעל וזה לא שמעין מרישא דהא הפר אב בחיי בעל ולא הועילה כלום אותה הפירא שזכ למיטיב הפרתו דלא מניעו ב' הפרות בחדא אחר לכן אשמעין דחוזר אב ומיפר:

סח:

ר"ן

אבל אם שמע וקיים או ששמע ושתק ומת ציוס של אחריו אין יכול להפר ואם איתא דשמע והפר נמי כי מת ציוס של אחריו אינו יכול להפר לאשמעין הכי בשמע והפר דכי מת ציוס של אחריו אין יכול להפר והויא רבותא טפי משמע ושתק אלא ודאי מדללא קתני הכי שמעת מינה דשמע והפר אפילו מת ציוס שלאחריו נתרוקנה רשות לאב ומאי מיפר: **שמע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת האב זו היא ששנינו מה האב לא נתרוקנה רשות לבעל**. חזינא ליה לקמאי ז"ל דאמרני דמאי דקתני לא הספיק הבעל לאו דוקא וכדכי נסביה ובאינך צבי אחרניו נמי הכי אמרי' ולא סליק להו פירושא לפוס עניות דעתין ומשום הכי חזינא לפרושיניהו להני צבי. והכי מתחזי לי דהאי דנקט ולא הספיק הבעל לרבותא נקטיה דלע"ג. דלא נראו נדרים הללו לארוס ולא זכה בהן וכדאמרין לקמנר) אימא הי"מ בנדרים שלא נראו לארוס דאלמא כל שלא נראו לו הורע כמו בהן וסד"א דכיון דאב הפר ובעל לא זכה כלל כי מיית ליה חקליש ליה האי נדרא טובא ולא משתייר ביה אלא פורתא וסד"א

ללהואו פורתא תסגי ליה בהפרת בעל דהואו פורתא נמי דמשתייר ביה לא מני בעל מיפר וכי הכי דאשמעין ברישא דאף על גב דלא חקליש נדר כלל דהיינו שמע הבעל ושתק דאפילו הכי אב מני מיפר הכא נמי אשמעין דאף על גב דחקליש ליה טובא בעל לא מני מיפר: **שמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת האב מס ששנינו מה האב לא נתרוקנה רשות לאב**. הכא נמי בהך צבא אשמעין רבותא בהפר הבעל ולא הספיק [האב לשמוע] דאפילו הכי מת הבעל נתרוקנה רשות לאב ולא הספיק הוא דחדית הכא דאי לא היינו מקיימא. וכי תימא אדרבה דהא אשמעין רישא רבותא דבזמן ששמע הבעל ושתק לע"ג. דלא חקליש ליה נדרא כלל נתרוקנה רשות לאב וק"ו השתא היכא נדנדה אכתי כדקאי קאי אב מני מיפר היכא דחקלש ליה כי הכא דבעל הפר ולא נראו לאב עדיין דעדיפא ליה הפרת בעל מביעיא דמני אב מיפר דהא אמרת בצבא דשמע אביה דרבותא אשמעין דלע"ג דהפר אב ולא הספיק הבעל לשמוע דחקליש ליה נדרא טובא לא מני בעל מיפר ואי התס הויא רבותא הואו גוונא דלא מני בעל מיפר היכי להוי הכא רבותא הואו גוונא גופיה דאב מני מיפר איצטרא ודאי דהכי הוא ולא תקשי לך דאיכא למימר הכי ואיכא למימר הכי איכא למימר דכיון דהפרה דקמא מעליא הוא דהא לא נראו לשני חקליש ליה נדרא טובא ולא משתייר ביה אלא פורתא ולהואו פורתא סלקא דעתך אמינא דתסגי ליה בהפרה דאיךד להכי אשמעין רישא דאפילו בהואו פורתא לא נתרוקנה רשות לבעל ואיכא למימר נמי דכיון דהפרה דקמא מעליא היא כיון שהפר ולא נראו לשני חקליש ליה נדרא טובא ולא משתייר ביה אלא פורתא דנימא דההוא פורתא כיון דקליש ליה טובא אינו כדאי להורישו לאב וכדקאמרי בית הלל לקמן [ס"ט]. בצבא בתרייתא דהך ברייתא דאין יכול להפר משום דכיון דקליש ליה נדרא טובא לא מני אב למזכי ביה וה"ג נימא הכי קמ"ל דלפ"ה נתרוקנה רשות לאב משום דנהי דבעידנא דהפר לה בעלה הויא הפרתו הפרה מעליא לאקלושי נדרא טובא דהא אכתי לא הספיק האב לשמוע אפ"ה כשמת בעלה לא לגמרי ומש"ה חזי אב למזכי ביה משא"כ בצבא בתרייתא דכיון דאכתי איתיה לאב לא בטלה הפרתו וכיון דנדרא מלקש קליש לב"ה לא מני זכי בחלקו של בעל. וכי תימא א"כ מנינא אמינא איפכא דהיינו טעמא בשמע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת האב דלא נתרוקנה רשות לבעל דהיינו טעמא משום דחקליש נדרא טובא ולא מני בעל למזכי ביה אכל היכא דלא הפר אב דאליס ליה נדרא זכי ביה בעל לא מניא אמרת הכי דאי היכא שלא הפר מני זכי בעל כי הפר נמי דבין הוא דלמזכי ביה דהא חזינא באיךד צבא דלע"ג דהפר בעל ולא הספיק האב לשמוע מני מיפר אב אלמא לא גרע דינייה דמאן דמני מיפר משום האי חקלושי נדרא. וכי"ת ה"מ אב דעדיף אכל בעל דגרע מנינא אמינא דמשום האי חקלושי הוא דלא מני מיפר ואי לא חקליש כלל מני מיפר לא מניא אמרת הכי דאי האי חקלושי דקאמרת מלתא היא אפילו אב נמי לא מני (אב) מיפר דהא חזינן בסיפא דב"ה אמרי דמשום דקליש נדרא לב"ה אב לא מני מיפר הלכך אי בשאהפ"א מיהס ומת ולא הספיק השני לשמוע קליש נדרא כי שמע בעל והפר ולא הספיק האב לשמוע היכי מני אב מיפר אלא מאי אית לן למימר דכיון דמיית ליה הואו קמא דהפר בטלה לה הפרה דילייה ומשום היאו קלישותא לא גרע וכותיה דאיךד ומניילא שמעי' דכי תנא שמע אביה והפר לה ולא הספיק א) האב לשמוע עד שמת האב דלא נתרוקנה רשות לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל וכן נמי בצבא דשמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת האב ושתק ומת דלא חקליש ליה נדרא כלל דאפילו הכי כי מיית דחקליש ליה נדרא ולא אשתייר ביה אלא פורתא דהא אשמעין רישא דשמע הבעל ושתק ומת דלא חקליש ליה נדרא זכי ביה צ" נתרוקנה רשות לאב: **שמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת אין הבעל יכול להפר אלא בשותפות**.

בהך צבא אשמעי' רבותא טפי ממאי דאשמעין בצבא דשמע אביה והפר לה דמסיק בה נמי מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל דבשלמא התס איכא למימר דנהי דבעידנא דהפר לה אב הויא הפרתו הפרה מעליא וחקליש ליה נדרא טובא ולא אשתייר ביה אלא פורתא כיון דלא הספיק הבעל לשמוע אפ"ה מכי מיית ליה אב קס ליה נדרא כדמעיקרא דהא מכי מיית אב בטלה לה הפרתו ולית בה מששא ומשום הכי כיון דאליס ליה נדרא דבין הוא דבעל דלא נפיס חיליה לא מני מיפר אכל הכא דחקליש ליה האי נדרא דהא הפר בעל ולא הספיק האב לשמוע ואכתי נההוא פורתא תסגי ליה הפרת בעל דהא איתיה וס"ד אמינא כיון דקליש ליה אב משתייר ביה לאחר מיתת האב אלא פורתא להו נמי טובא דהא הפר להו בעל ואכתי איתיה אפילו הכי אין הבעל יכול להפר דמילתא פסיקתא היא שאין הבעל מיפר אלא בשותפות והיינו דנקט האי לישנא ולא נקט לא נתרוקנה רשות לבעל כדקתני לעיל משום דבההוא דוכה בהן אב ואיצטילא לה הפרה דילייה שייך למיתני לא נתרוקנה דמשמע דוכה בהו אב ולא נתרוקנה רשותו אכל הכא אב לא זכה כלל והפרה דבעל איכא למימר דלא איצטיל כיון דלא מת ואפ"ה מילתא פסיקתא היא שאין הבעל מפר אלא בשותפות. ואיכא בהך ברייתא עד השתא ארבע צבי תרי בנתרוקנה רשות לאב ותרי בלא נתרוקנה רשות לבעל ובכל חדא אשמעי' רבותא כדפרישית וכסדרייהו קתני להו נתרוקנה ולא נתרוקנה ולא נתרוקנה. כן נראה לי פירושא דהך צבי:

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים רש"י

רש"י

אבל אם שמע וקיים או ששמע ושתק ומת ביום שלאחריו אין יכול להפר ואם איתא דשמע והפר נמי כי מת ציוס של אחריו אינו יכול להפר לאשמעין הכי בשמע והפר דכי מת ציוס של אחריו אין יכול להפר והויא רבותא טפי משמע ושתק אלא ודאי מדללא קתני הכי שמעת מינה דשמע והפר אפילו מת ציוס שלאחריו נתרוקנה רשות לאב ומאי מיפר: **שמע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת האב זו היא ששנינו מה האב לא נתרוקנה רשות לאב**. חזינא ליה לקמאי ז"ל דאמרני דמאי דקתני לא הספיק הבעל לאו דוקא וכדכי נסביה ובאינך צבי אחרניו נמי הכי אמרי' ולא סליק להו פירושא לפוס עניות דעתין ומשום הכי חזינא לפרושיניהו להני צבי. והכי מתחזי לי דהאי דנקט ולא הספיק הבעל לרבותא נקטיה דלע"ג. דלא נראו נדרים הללו לארוס ולא זכה בהן וכדאמרין לקמנר) אימא הי"מ בנדרים שלא נראו לארוס דאלמא כל שלא נראו לו הורע כמו בהן וסד"א דכיון דאב הפר ובעל לא זכה כלל כי מיית ליה חקליש ליה האי נדרא טובא ולא משתייר ביה אלא פורתא וסד"א

אבל אם שמע וקיים או ששמע ושתק ומת ביום שלאחריו אין יכול להפר שמע אביה והפר לה ולא הספיק בעל לשמוע עד שמת האב "זו היא ששנינו ב) מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל שמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל לא מני בעל מיפר ואי התס הויא רבותא הואו גוונא דלא מני בעל מיפר היכי להוי הכא רבותא הואו גוונא גופיה דאב מני מיפר איצטרא ודאי דהכי הוא ולא תקשי לך דאיכא למימר הכי ואיכא למימר הכי איכא למימר דכיון דהפרה דקמא מעליא הוא דהא לא נראו לשני חקליש ליה נדרא טובא ולא משתייר ביה אלא פורתא ולהואו פורתא סלקא דעתך אמינא דתסגי ליה בהפרה דאיךד להכי אשמעין רישא דאפילו בהואו פורתא לא נתרוקנה רשות לבעל ואיכא למימר נמי דכיון דהפרה דקמא מעליא היא כיון שהפר ולא נראו לשני חקליש ליה נדרא טובא ולא משתייר ביה אלא פורתא דנימא דההוא פורתא כיון דקליש ליה טובא אינו כדאי להורישו לאב וכדקאמרי בית הלל לקמן [ס"ט]. בצבא בתרייתא דהך ברייתא דאין יכול להפר משום דכיון דקליש ליה נדרא טובא לא מני אב למזכי ביה וה"ג נימא הכי קמ"ל דלפ"ה נתרוקנה רשות לאב משום דנהי דבעידנא דהפר לה בעלה הויא הפרתו הפרה מעליא לאקלושי נדרא טובא דהא אכתי לא הספיק האב לשמוע אפ"ה כשמת בעלה לא לגמרי ומש"ה חזי אב למזכי ביה משא"כ בצבא בתרייתא דכיון דאכתי איתיה לאב לא בטלה הפרתו וכיון דנדרא מלקש קליש לב"ה לא מני זכי בחלקו של בעל. וכי תימא א"כ מנינא אמינא איפכא דהיינו טעמא בשמע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת האב דלא נתרוקנה רשות לבעל דהיינו טעמא משום דחקליש נדרא טובא ולא מני בעל למזכי ביה אכל היכא דלא הפר אב דאליס ליה נדרא זכי ביה בעל לא מניא אמרת הכי דאי היכא שלא הפר מני זכי בעל כי הפר נמי דבין הוא דלמזכי ביה דהא חזינא באיךד צבא דלע"ג דהפר בעל ולא הספיק האב לשמוע מני מיפר אב אלמא לא גרע דינייה דמאן דמני מיפר משום האי חקלושי נדרא. וכי"ת ה"מ אב דעדיף אכל בעל דגרע מנינא אמינא דמשום האי חקלושי הוא דלא מני מיפר ואי לא חקליש כלל מני מיפר לא מניא אמרת הכי דאי האי חקלושי דקאמרת מלתא היא אפילו אב נמי לא מני (אב) מיפר דהא חזינן בסיפא דב"ה אמרי דמשום דקליש נדרא לב"ה אב לא מני מיפר הלכך אי בשאהפ"א מיהס ומת ולא הספיק השני לשמוע קליש נדרא כי שמע בעל והפר ולא הספיק האב לשמוע היכי מני אב מיפר אלא מאי אית לן למימר דכיון דמיית ליה הואו קמא דהפר בטלה לה הפרה דילייה ומשום היאו קלישותא לא גרע וכותיה דאיךד ומניילא שמעי' דכי תנא שמע אביה והפר לה ולא הספיק א) האב לשמוע עד שמת האב דלא נתרוקנה רשות לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל וכן נמי בצבא דשמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת האב ושתק ומת דלא חקליש ליה נדרא כלל דאפילו הכי כי מיית דחקליש ליה נדרא ולא אשתייר ביה אלא פורתא דהא אשמעין רישא דשמע הבעל ושתק ומת דלא חקליש ליה נדרא זכי ביה צ" נתרוקנה רשות לאב: **שמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת אין הבעל יכול להפר אלא בשותפות**.

בהך צבא אשמעי' רבותא טפי ממאי דאשמעין בצבא דשמע אביה והפר לה דמסיק בה נמי מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל דבשלמא התס איכא למימר דנהי דבעידנא דהפר לה אב הויא הפרתו הפרה מעליא וחקליש ליה נדרא טובא ולא אשתייר ביה אלא פורתא כיון דלא הספיק הבעל לשמוע אפ"ה מכי מיית ליה אב קס ליה נדרא כדמעיקרא דהא מכי מיית אב בטלה לה הפרתו ולית בה מששא ומשום הכי כיון דאליס ליה נדרא דבין הוא דבעל דלא נפיס חיליה לא מני מיפר אכל הכא דחקליש ליה האי נדרא דהא הפר בעל ולא הספיק האב לשמוע ואכתי נההוא פורתא תסגי ליה הפרת בעל דהא איתיה וס"ד אמינא כיון דקליש ליה אב משתייר ביה לאחר מיתת האב אלא פורתא להו נמי טובא דהא הפר להו בעל ואכתי איתיה אפילו הכי אין הבעל יכול להפר דמילתא פסיקתא היא שאין הבעל מיפר אלא בשותפות והיינו דנקט האי לישנא ולא נקט לא נתרוקנה רשות לבעל כדקתני לעיל משום דבההוא דוכה בהן אב ואיצטילא לה הפרה דילייה שייך למיתני לא נתרוקנה דמשמע דוכה בהו אב ולא נתרוקנה רשותו אכל הכא אב לא זכה כלל והפרה דבעל איכא למימר דלא איצטיל כיון דלא מת ואפ"ה מילתא פסיקתא היא שאין הבעל מפר אלא בשותפות. ואיכא בהך ברייתא עד השתא ארבע צבי תרי בנתרוקנה רשות לאב ותרי בלא נתרוקנה רשות לבעל ובכל חדא אשמעי' רבותא כדפרישית וכסדרייהו קתני להו נתרוקנה ולא נתרוקנה ולא נתרוקנה. כן נראה לי פירושא דהך צבי:

אבל אם שמע וקיים או ששמע ושתק ומת ביום שלאחריו אין יכול להפר ואם איתא דשמע והפר נמי כי מת ציוס של אחריו אינו יכול להפר לאשמעין הכי בשמע והפר דכי מת ציוס של אחריו אין יכול להפר והויא רבותא טפי משמע ושתק אלא ודאי מדללא קתני הכי שמעת מינה דשמע והפר אפילו מת ציוס שלאחריו נתרוקנה רשות לאב ומאי מיפר: **שמע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת האב זו היא ששנינו מה האב לא נתרוקנה רשות לאב. חזינא ליה לקמאי ז"ל דאמרני דמאי דקתני לא הספיק הבעל לאו דוקא וכדכי נסביה ובאינך צבי אחרניו נמי הכי אמרי' ולא סליק להו פירושא לפוס עניות דעתין ומשום הכי חזינא לפרושיניהו להני צבי. והכי מתחזי לי דהאי דנקט ולא הספיק הבעל לרבותא נקטיה דלע"ג. דלא נראו נדרים הללו לארוס ולא זכה בהן וכדאמרין לקמנר) אימא הי"מ בנדרים שלא נראו לארוס דאלמא כל שלא נראו לו הורע כמו בהן וסד"א דכיון דאב הפר ובעל לא זכה כלל כי מיית ליה חקליש ליה האי נדרא טובא ולא משתייר ביה אלא פורתא וסד"א**

ללהואו פורתא תסגי ליה בהפרת בעל דהואו פורתא נמי דמשתייר ביה לא מני בעל מיפר וכי הכי דאשמעין ברישא דאף על גב דלא חקליש נדר כלל דהיינו שמע הבעל ושתק דאפילו הכי אב מני מיפר הכא נמי אשמעין דאף על גב דחקליש ליה טובא בעל לא מני מיפר: **שמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת האב מס ששנינו מה האב לא נתרוקנה רשות לאב**. הכא נמי בהך צבא אשמעין רבותא בהפר הבעל ולא הספיק [האב לשמוע] דאפילו הכי מת הבעל נתרוקנה רשות לאב ולא הספיק הוא דחדית הכא דאי לא היינו מקיימא. וכי תימא אדרבה דהא אשמעין רישא רבותא דבזמן ששמע הבעל ושתק לע"ג. דלא חקליש ליה נדרא כלל נתרוקנה רשות לאב וק"ו השתא היכא נדנדה אכתי כדקאי קאי אב מני מיפר היכא דחקלש ליה כי הכא דבעל הפר ולא נראו לאב עדיין דעדיפא ליה הפרת בעל מביעיא דמני אב מיפר דהא אמרת בצבא דשמע אביה דרבותא אשמעין דלע"ג דהפר אב ולא הספיק הבעל לשמוע דחקליש ליה נדרא טובא לא מני בעל מיפר ואי התס הויא רבותא הואו גוונא דלא מני בעל מיפר היכי להוי הכא רבותא הואו גוונא גופיה דאב מני מיפר איצטרא ודאי דהכי הוא ולא תקשי לך דאיכא למימר הכי ואיכא למימר הכי איכא למימר דכיון דהפרה דקמא מעליא הוא דהא לא נראו לשני חקליש ליה נדרא טובא ולא משתייר ביה אלא פורתא ולהואו פורתא סלקא דעתך אמינא דתסגי ליה בהפרה דאיךד להכי אשמעין רישא דאפילו בהואו פורתא לא נתרוקנה רשות לבעל ואיכא למימר נמי דכיון דהפרה דקמא מעליא היא כיון שהפר ולא נראו לשני חקליש ליה נדרא טובא ולא משתייר ביה אלא פורתא דנימא דההוא פורתא כיון דקליש ליה טובא אינו כדאי להורישו לאב וכדקאמרי בית הלל לקמן [ס"ט]. בצבא בתרייתא דהך ברייתא דאין יכול להפר משום דכיון דקליש ליה נדרא טובא לא מני אב למזכי ביה וה"ג נימא הכי קמ"ל דלפ"ה נתרוקנה רשות לאב משום דנהי דבעידנא דהפר לה בעלה הויא הפרתו הפרה מעליא לאקלושי נדרא טובא דהא אכתי לא הספיק האב לשמוע אפ"ה כשמת בעלה לא לגמרי ומש"ה חזי אב למזכי ביה משא"כ בצבא בתרייתא דכיון דאכתי איתיה לאב לא בטלה הפרתו וכיון דנדרא מלקש קליש לב"ה לא מני זכי בחלקו של בעל. וכי תימא א"כ מנינא אמינא איפכא דהיינו טעמא בשמע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת האב דלא נתרוקנה רשות לבעל דהיינו טעמא משום דחקליש נדרא טובא ולא מני בעל למזכי ביה אכל היכא דלא הפר אב דאליס ליה נדרא זכי ביה בעל לא מניא אמרת הכי דאי היכא שלא הפר מני זכי בעל כי הפר נמי דבין הוא דלמזכי ביה דהא חזינא באיךד צבא דלע"ג דהפר בעל ולא הספיק האב לשמוע מני מיפר אב אלמא לא גרע דינייה דמאן דמני מיפר משום האי חקלושי נדרא. וכי"ת ה"מ אב דעדיף אכל בעל דגרע מנינא אמינא דמשום האי חקלושי הוא דלא מני מיפר ואי לא חקליש כלל מני מיפר לא מניא אמרת הכי דאי האי חקלושי דקאמרת מלתא היא אפילו אב נמי לא מני (אב) מיפר דהא חזינן בסיפא דב"ה אמרי דמשום דקליש נדרא לב"ה אב לא מני מיפר הלכך אי בשאהפ"א מיהס ומת ולא הספיק השני לשמוע קליש נדרא כי שמע בעל והפר ולא הספיק האב לשמוע היכי מני אב מיפר אלא מאי אית לן למימר דכיון דמיית ליה הואו קמא דהפר בטלה לה הפרה דילייה ומשום היאו קלישותא לא גרע וכותיה דאיךד ומניילא שמעי' דכי תנא שמע אביה והפר לה ולא הספיק א) האב לשמוע עד שמת האב דלא נתרוקנה רשות לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל וכן נמי בצבא דשמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת האב ושתק ומת דלא חקליש ליה נדרא כלל דאפילו הכי כי מיית דחקליש ליה נדרא ולא אשתייר ביה אלא פורתא דהא אשמעין רישא דשמע הבעל ושתק ומת דלא חקליש ליה נדרא זכי ביה צ" נתרוקנה רשות לאב: **שמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת אין הבעל יכול להפר אלא בשותפות**.

האב יפר הכל קמ"ל דאין הבעל מיפר אלא בשותפות לע"ג. דהיה ראוי לומר בכאן נתרוקנה רשות לבעל ולהכי נקט לעיל לא נתרוקנה רשות לבעל והכא קאמר אין הבעל מיפר אלא בשותפות:

מסורת הש"ס

6) [נקמן ע.], 3) [דף ע. א.], 7) [ז"ל הבעל], 7) סי"א לא נתרוקנה,



מוסף רש"י

או ששמע ושתק. ומת ביום שלאחריו. דהוי קיום אין יכול להפר. כלומר לעפ"י שלא שמע עד למחר. דהוי מתר יוס שמעו דאב (ראמ"ה בשוח). מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל. לאין הבעל מיפר אלא בשותפות (לקמן ע.ו).



פירוש הרא"ש

אין יכול להפר. כיון שקיימן הארוס: שבע אביה והפר ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת האב זו היא ששנינו מה האב לא נתרוקנה רשות לבעל. ואינו יכול להפר חלקו מימה כיון שהאב יפר חלקו למה לא יפר הבעל חלקו חזר מות האב דהא דלמרינן מה האב לא נתרוקנה רשות לבעל היינו היכא דלא הפר האב והיה לךך הארוס להפר כל הנדר והוא אינו יורש וזות האב אלא היכא שכבר הפר האב חלקו למה גרע מה הבעל בנמת האב שלא להפר חלקו וי"ל כיון דלא נתרוקנה רשות לאב משום דהא דלמרינן מה האב נתרוקנה גם הפרת האב והוא נזיר להפר הכל וכן מוכח מהא דקאמר שבע הבעל והפר נתרוקנה רשות לאב דמשמע דירוש רשות הבעל וזכיר להפר כל הנדר מללא קאמר מפר האב חלקו אלמא נתבעלה הפרת הארוס כיון שלא נגמרה כל ההפרה ציננו הי"ג נתבעלה הפרת האב: שבע הבעל והפר נתרוקנה רשות לאב. דאי זו היא ששנינו מה הבעל נתרוקנה רשות לאב. דאי מרישא איתא הי"מ היכא דשמע בחיי הבעל והיה ראוי להפר נזר זה בחיי הבעל הלכך כשמת יורש אה וכותו קמ"ל דאפילו לא שמע האב בחיי הבעל נתרוקנה לרשותו: שבע האב והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת האב אין הבעל שבות האב בן להפר שאין הבעל מיפר אלא בשותפות. וקמ"ל בן צבא דלא תימא דהא דלמרינן לא נתרוקנה רשות לבעל הי"מ היכא דלא שמע בחיי האב אכל היכא דשמע בחיי האב והיה ראוי להפר אם מת